

— Та азъ — казва — зарадъ тебе паднахъ въ рѣката. Подхлъзнахъ се. Ей я — казва — въ дола е колата ти съ дърва.

И стана човѣкътъ отъ земята. Вода още тече отъ него. Гледамъ, пипа си ножа. Пушката му паднала въ рѣката.

— Да вървимъ!

— Слушай бе човѣкъ, — думамъ азъ — нѣмашъ ли ти сърдце? Не те ли извадихъ азъ отъ водата? Ако не бѣхъ азъ, сега да си още тамъ.

— Това е друго — казва. — Затова вѣчна благодарностъ . . . А това е служба. Законъ. Хайде.

Човѣкъ не знае какво ще стори следъ малко. Нито Господъ знае. Ако знае — той е виновенъ за всичко. Защо ме поучи да помогна? Ехъ! Притѣмнѣ ми предъ очите. Обори ме ядъ по-силенъ отъ мене. Убихъ човѣка на място. Ей съ тия ржце, безъ оржжие. Защо? И азъ не знамъ. Така стана. Докато го душехъ, не мислѣхъ. И като го одушихъ не мислѣхъ. Ритахъ го съ крака и викахъ — куче! Куче!

И чакъ после, като се стѣмни, дойдохъ на себе си. И като дойдохъ, тогава . . . ехъ, що ли си спомнямъ? . . . Главата ми клюмна. Ей така, падна на гърдите ми. И самъ надъ себе си проронихъ сълзи.

Вечеръта върнахъ колата къмъ селото. Гледамъ и други се прибиратъ. И мѣжно ми е да карамъ, да не срещу човѣкъ. Не ща никого да настигна. Тѣ сѫ други, азъ съмъ другъ. Дочаси бѣхме всички едно, хора, братя, сега не. Азъ съмъ вече дамгосанъ. Убиецъ. И само това се върти въ главата ми. Ей така — забѣркано нѣщо.

Прибрахъ се въ кѣщи. Децата — вуйчи, чичо . . . искатъ да ги помилвамъ, да ги подрус-